

РЕШЕНИЕ

№ 115

гр. Смолян, 13.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СМОЛЯН в закрито заседание на тринадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Сийка Златанова

като разгледа докладваното от Сийка Златанова Гражданско дело № 20205440101047 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл. 250 ГПК и по чл. 248 ГПК

С решение № 41/23.01.2023 г. по гр. д. №1047/2020 по описа на РС – Смолян съдът е **отхвърлил** като неоснователен иска с правно основание чл. 42, б.,б“, предл. второ, вр. чл. 25, ал. 1 ЗН, предявен от С. Г. С., ЕГН *****, от гр. Смолян, ул. *** срещу Г. Х. С., ЕГН *****, от с. **, общ. **, обл. **, ул. *** за прогласяване нищожността на универсалното саморъчно завещание на *** С. С., починала на 16.08.2020 г., направено в полза на Г. Х. С., обявено с протокол за обявяване на саморъчното завещание общ рег. № 2053/19.08.2020 г. по нотариално дело № 6/2017 г. по описа на нотариус с рег. № 122 по РНК и е **възстановил** на основание чл. 30, ал. 1 ЗН запазената част на С. Г. С., ЕГН *****, от гр. Смолян, ул. *** от наследството, оставено от нейната майка *** С. С., починала на 16.08.2020 г. в размер на 9694,18/51429,08 идеални части, като е **намалил** универсалното саморъчно завещание, обявено с протокол общ рег. № 2053/19.08.2020 г. по нотариално дело № 6/2017 г. по описа на нотариус с рег. № 122 по РНК, направено в полза на Г. Х. С., ЕГН *****, от с. **, общ. **, обл. **, ул. *** със сумата от 9 694,18 лева.

В срока за обжалване на съдебното решение е постъпила молба от ответника с вх. № 894/06.02.2023 г., с която се иска да бъде допълнено съдебното решение, като съдът се произнесе по евентуалния иск по чл. 43, ал. 1, б.,а“, вр. чл. 13 ЗН за унищожаемост на завещанието, тъй като завещателката не е разбирала свойството и значението на написаното поради психическо разстройство. Освен това се иска по чл.30 ЗН да бъде постановен отхвърлителен диспозитив в частта над уважения размер от 9694,18/51429,08 идеални части до пълния претендиран размер от 1/3 идеална част, равняваща се на 17143,02/51429,08 идеални части, както и да измени решението в частта на разностите във

връзка с исканото допълване на решението.

В срока по чл. 250, ал. 2 ГПК ищцата е подала отговор на молбата, с която я счита за неоснователна и моли да бъде отхвърлена. Твърди, че предявените искове са два, а не три и съдът правилно ги е квалифицирал. Твърди също, че правилно съдът е присъдил и разносните по делото.

Съдът установи от фактическа и правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 250 ГПК в едномесечен срок от връчването на решението или от влизането му в сила страната може да поиска да бъде допълнено решението, ако съдът не се е произнесъл по цялото й искане.

Действително в исковата молба ищцата е изложила твърдения, че към момента на съставяне на саморъчното завещание през 2017 г. завещателката *** С. С. страдала деменция, нарушения на паметта, дезориентация за време и място и не е споделяла на ищцата за направеното завещание. С петитума на исковата молба е заявена прогласяване на нищожност на завещанието поради липса на четливо изписани дата, завещател и подпис, с което са нарушени императивните изисквания на чл. 25 ал.1 от ЗН, и завещателят не е разбирал свойството и значението на написаното поради психично разстройство, водещи до нищожност по смисъла на чл. 26 от ЗЗД. Евентуално е съединен иск по чл. 30 ЗН за възстановяване на запазената част от наследството на законните наследници в размер на 2/3.

С определението по чл. 140 ГПК съдът е приел, че правната квалификация на предявените искове е чл. 26, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 25, ал. 1 ЗН за нищожност на завещателното разпореждане и по чл. 30 ЗН за възстановяване на запазената част на ищцата до размера от 1/3.

В първото съдебно заседание, проведено на 21.04.2021 г. пълномощникът на ищцата изрично е заявил, че поддържа иска за недействителност на завещанието под формата на нищожност единствено поради неспазване на предвидената в закона форма по чл. 25, ал. 1 ЗН, като не е поддържал основанието за унищожаемост поради недееспособност на завещателката. Поради направените уточнения съдът е обявил за окончателен проекта за доклад, като е приел, че са предявени два иска – иск за нищожност на завещанието единствено поради неспазена форма и възстановяване на запазената част от наследството. От страна на съда не е възлагана доказателствена тежест за доказване на иска за унищожаемост на завещанието поради недееспособност на завещателката. В този смисъл и не са събирани каквито и да е доказателства, след първоначално представените от ищцата с исковата молба медицински документи за заболяване на нейната майка.

В първото заседание, а и в последствие ответникът по никакъв начин не е възразил срещу доклада по делото и приетата правна квалификация на исковете, както и срещу броя на предявените искове. Освен това въобще не се е защитавал срещу такъв иск за унищожаемост на завещанието по чл. 44, ал. 1, вр. чл. 43, ал. 1, б., а“ ЗН.

В този смисъл и поради липса на каквото и да поддържане на такъв иск от ищцата, съдът е възприел и в решението си, че предявените искове при условията на евентуалност са

два - иск с правно основание чл. 42, б.,б“, предл. второ, вр. чл. 25, ал. 1 ЗН за нищожност на завещанието поради неспазена форма и иск по чл. 30 ЗН за възстановяване на запазената част на ищцата от наследството на нейната майка.

Ето защо в тази част молбата за допълване на решението е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Относно молбата за допълване на решението в частта за иска по чл. 30 ЗН:

В мотивите на решението съдът е приел, че ищцата като законен наследник на починалата ѝ майка има 1/3 запазена част от нейното наследство, определена по правилото на чл. 29, ал. 1, предл. второ ЗН. Общата стойност от наследствената маса е 51 429,08 лева, а от нея запазената част на ищцата се равнява на 17 143,03 лева. Прието е след извършване на приспадане на стойността на дарението, направено в полза на ищцата в размер на 7 448,85 лв., че сумата, с която е накърнена запазената част на ищцата е 9 694,18 лева. По този начин съдът е приел, че искът е основателен и следва да бъде уважен, като бъде възстановена на осн. чл. 30, ал. 1 ЗН запазената част на ищцата в размер на 9694,18/51429,08 ид.части от наследството на нейната майка, като бъде намалено универсалното завещание, направено в полза на ответника със сумата от 9 694,18 лева.

Действително, полагаемата се на ищцата запазена част от наследството е по-малка от заявената 1/3, равняваща се на 17143,03/51429,08 ид.части, в този смисъл е основателна молбата за допълване на решението с отхвърлителна част на иска по чл. 30 ЗН в частта за разликата над уважения размер от 9694,18/51429,08 ид.части запазена част на ищцата до пълния претендиран размер от 17143,03/51429,08 ид.части.

Относно разноските:

С оглед допълването на решението следва да бъде изменено решението в частта на присъдените разноски, като присъдените на ищцата следва да бъдат намалени от 3 470,51 лв. на 1 905,98 лв. и в този смисъл да бъде изменен третият диспозитив на съдебното решение, а присъдените на ищеца разноски следва да бъдат увеличени с 260,71 лв. и да бъде изменен третият диспозитив на съдебното решение от 600 лв. на 860,71 лв..

Мотивиран от изложените съображения Смолянският районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ молбата на Г. Х. С., ЕГН *****, от с. ***, общ. ***, обл. ***, ул. *** с вх. № 894/06.02.2023 г. В ЧАСТТА, с която се иска да бъде допълнено решение № 41/23.01.2023 г. по гр.д. № 1047/2020 г. по описа на Районен съд - Смолян, като бъде отхвърлен иска с правно основание чл. 44, ал. 1, вр. чл. 43, ал. 1, б.,а“ ЗН, предявен от С. Г. С., ЕГН *****, от гр. Смолян, ул. *** за обявяване на унищожаемо универсалното саморъчно завещание на *** С. С., починала на 16.08.2020 г., направено в полза на Г. Х. С., обявено с протокол за обявяване на саморъчното завещание общ рег. № 2053/19.08.2020 г.

по нотариално дело № 6/2017 г. по описа на нотариус с рег. № 122 по РНК, поради недееспособност на завещателката.

ДОПЪЛВА втория диспозитив на решение № 41/23.01.2023 г. по гр.д. № 1047/2020 г. по описа на Районен съд – Смолян и същият добива следния смисъл:

„ВЪЗСТАНОВЯВА на основание чл. 30, ал. 1 ЗН запазената част на С. Г. С., ЕГН *****, от гр. Смолян, ул. *** от наследството, оставено от нейната майка *** С. С., починала на 16.08.2020 г. в размер на 9694,18/51429,08 идеални части, като **ОТХВЪРЛЯ** като неоснователен иска В ЧАСТТА за разликата над уважената идеална част от 9694,18/51429,08 идеални части до пълния претендиран като запазена част размер от 17143,03/51429,08 ид.части и **НАМАЛЯВА** универсалното саморъчно завещание, обявено с протокол общ рег. № 2053/19.08.2020 г. по нотариално дело № 6/2017 г. по описа на нотариус с рег. № 122 по РНК, направено в полза на Г. Х. С., ЕГН *****, от с. ***, общ. ***, обл. ***, ул. *** със сумата от 9 694,18 лева.“

ИЗМЕНЯ третия диспозитив на решение № 41/23.01.2023 г. по гр.д. № 1047/2020 г. по описа на Районен съд – Смолян и същият добива следния смисъл:

„ОСЪЖДА Г. Х. С., ЕГН *****, от с. ***, общ. ***, обл. ***, ул. ***, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК да заплати на С. Г. С., ЕГН *****, от гр. Смолян, ул. *** сумата от 1 905,98 лв. за направените деловодни разноси, пропорционално на уважените части на предявените искове.“

ИЗМЕНЯ четвъртия диспозитив на решение № 41/23.01.2023 г. по гр.д. № 1047/2020 г. по описа на Районен съд – Смолян и същият добива следния смисъл:

„ОСЪЖДА С. Г. С., ЕГН *****, от гр. Смолян, ул. ***, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК да заплати на Г. Х. С., ЕГН *****, от с. ***, общ. ***, обл. ***, ул. *** сумата от 860,71 лв. за направените деловодни разноси за адвокатско възнаграждение по отхвърлените части на предявените искове.“

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Смолянски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Решението да се връчи на страните, като на ищцата чрез адв. *** и на ответника чрез адв. ***.

Съдия при Районен съд – Смолян: _____